

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15021524	CEIP Plurilingüe A Cristina	Carballo	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Crecedemento en harmonía	6º Inf.	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	10
4.2. Materiais e recursos didácticos	10
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	11
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	11
6. Medidas de atención á diversidade	12
7.1. Concreción dos elementos transversais	12
7.2. Actividades complementarias	13
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	13
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	14
9. Outros apartados	14

1. Introducción

A Educación Infantil é unha etapa educativa con identidade propia, que se divide en dous ciclos, e que ten como obxectivo o desenvolvemento físico, afectivo, social e intelectual do alumnado. Para isto, debemos atender ás tres áreas nas que se organiza e que nos marca o D.150/2022 do 8 de setembro que regula o currículo da EI para a Comunidade Autónoma Galega.

A área de Crecemento en Harmonía ten como finalidade achegarse á dimensión social e persoal do alumnado, traballando a autonomía e os hábitos de vida saudables, aprendendo a xestionar as súas emocións e impulsos, así como a construción da súa propia identidade.

Dado o carácter globalizado da etapa, esta programación está deseñada para ser desenvolta, conxuntamente coas programacións das outras dúas áreas, a través da realización de unidades didácticas entendidas como proxectos de aula formados por situacións de aprendizaxe (tarefas, actividades e exercicios).

Para a correcta concreción dos elementos curriculares, establecemos categorías xerais que actuarán como referencia para os centros de interese que cada mestra ou mestre escollerá, pero sempre favorecendo que xurdan dos intereses das nenas e nenos.

A temporalización das unidades proposta é orientativa, podendo ser modificada ao longo do curso tendo en conta as realidades educativas de cada persoa e alumnado. En principio, constará de 5 unidades didácticas distribuídas ao longo dos tres trimestres.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Progresar no coñecemento e no control do seu corpo e na adquisición de distintas estratexias, adecuando as súas accións á realidade da contorna dunha maneira segura para construír unha autoimaxe axustada e positiva.	1		1		1			
OBX2 - Recoñecer, manifestar e regular progresivamente as súas emocións expresando necesidades e sentimentos para lograr o benestar emocional e a seguridade afectiva	1				1	1		
OBX3 - Adoptar modelos, normas e hábitos, desenvolvendo a confianza nas súas posibilidades e sentimentos de logro para promover un estilo de vida saudable e ecosocialmente responsable	1	1			1	1		1
OBX4 - Establecer interaccións sociais en condicións de igualdade, valorando a importancia da amizade, do respecto e da empatía para construír a súa propia identidade baseada en valores democráticos e de respecto aos dereitos humanos	1	1			1	1		1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	TODOS A BORDO!	Esta vai ser a primeira unidade a realizar despois das vacacións de verán, xa que é preciso facilitar o retorno do alumnado á aula, levando a cabo dinámicas de cohesión e retomando cuestións como o afianzamento dos hábitos e rutinas da aula, co fin de crear entre todos un clima acolledor, agradable e de confianza. Esta unidade en concreto imos desenvolvela de forma gamificada, incluíndo pequenos retos.	3	X		
2	COLOR DE CHOCOLATE	Esta unidade imos facela no primeiro trimestre. despois da primeira UD onde traballamos o retorno á escola logo das vacacións, con esta unidade seguiremos traballando a autonomía, tratando de achegarnos e coñecer o máximo posible o noso corpo, pois é fundamental para desenvolver a personalidade dos máis pequenos. Isto axudaranos tamén a descubrir que a cor da pel non importa, que somos diferentes pero iguais. Ademais, dado a idade na que se atopan, traballaremos de xeito especial a chegada do Ratiño Pérez, coa visita dun odontólogo que nos explicará un montón de cousas importantes.	8	X		
3	COMER É CRECER!	Esta unidade desenvolverémola no segundo trimestre. Con ela traballaremos a alimentación e hábitos saudables, adentrándonos no mundo dos alimentos para saber de onde proceden, como nacen, de que clase son e montaremos un mercado na aula para poder tamén os números (prezos) e as cantidades.	10		X	
4	APRENDEMOS XOGANDO	Esta unidade pertence ao segundo trimestre. Con ela pretendemos que o alumnado adquira autonomía nas súas accións habituais e traballaremos tamén a resolución pacífica de conflitos, as emocións e os sentimentos, así como o traballo en equipo.	8		X	
5	E TI...QUEN ERES?	Esta unidade levarémola a cabo no terceiro trimestre. Fai referencia ao coñecemento que temos dos outros, ás relacións co grupo de iguais e ó respecto polas diferenzas e aceptación das características individuais.	6			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	TODOS A BORDO!	3

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.4 - Construír unha imaxe positiva propia e aceptar a súa identidade manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñecendo as súas limitacións	Constrúe unha imaxe positiva	TI
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	Participa en xogos dirixidos	
CA2.5 - Adquirir un nivel mínimo de tolerancia á frustración e ser capaz de adaptar o seu comportamento a diferentes situacións.	Tolera a frustración	
CA3.2 - Recoñecer hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	Recoñece hábitos saudables	
CA4.4 - Relacionarse de maneira asertiva, con tolerancia e eficacia coas persoas coas que interacciona nas súas rutinas diarias e nas súas actividades cotiás.	É quen de relacionarse de forma asertiva	
CA4.7 - Desenvolver destrezas e habilidades para a xestión de conflitos de forma positiva propoñendo alternativas creativas e tendo en conta o criterio doutras persoas.	Desenvolve destrezas e habilidades para xestionar os conflitos	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Participación no xogo como actividade pracenteira e fonte de aprendizaxe. Interiorización paulatina das normas de xogo. Dominio activo do ton e a postura en función das características dos obxectos, accións e situacións. - O xogo como ferramenta de exploración persoal. - Aceptación das normas de comportamento establecidas durante as comidas, os desprazamentos, o descanso e a hixiene. - Estratexias de autorregulación da conduta. Empatía e respecto. - Resolución de conflitos xurdidos nas interaccións sociais.

UD	Título da UD	Duración
2	COLOR DE CHOCOLATE	8

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
-------------------------------	-------------------------------	-----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.2 - Recoñecer, identificar e representar o corpo na súa globalidade e nas súas diferentes partes mostrando un nivel de detalle acorde á súa idade ou estado madurativo, chegando a interiorizar paulatinamente o seu esquema corporal	Representa o seu corpo	TI
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	Participa en xogos dirixidos	
CA2.2 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Manifesta seguridade	
CA2.4 - Identificar e expresar as súas necesidades e sentimentos axustando progresivamente o control das súas emocións.	Expresa as súas necesidades	
CA2.5 - Adquirir un nivel mínimo de tolerancia á frustración e ser capaz de adaptar o seu comportamento a diferentes situacións.	Tolera a frustración	
CA3.3 - Identificar situacións de risco e actuar coherentemente ante elas, aceptando as normas.	Identifica situacións de risco	
CA3.6 - Resolver con iniciativa e autonomía actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.	Resolve actividades da vida diaria	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Participa en xogos	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Descubrimento dos cambios que se producen nas persoas co paso do tempo, respectando as diferenzas. - Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas. - Estratexias para desenvolver a seguridade en si mesmo, o recoñecemento das súas posibilidades e a asertividade respectuosa cara aos demais. - Valoración da necesidade de desenvolverse en espazos saudables identificando as condicións que os caracterizan. Colaboración no mantemento de ambientes limpos e ordenados. - Emprego responsable e axeitado de instrumentos, ferramentas e instalacións para previr accidentes e evitar situacións de risco. - A amizade como valor, así como elemento protector, de prevención da violencia e de desenvolvemento da cultura da paz.

UD	Título da UD	Duración
3	COMER É CRECER!	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Progresar no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	Coñece o seu corpo	TI
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	Participa en xogos dirixidos	
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Participa en actividades colectivas	
CA3.4 - Realizar actividades relacionadas co autocoidado e co coidado da contorna con actitude de respecto e mostrando autoconfianza e iniciativa.	Realiza actividades relacionadas co autocoidado	
CA4.2 - Respetar a secuencia temporal asociada aos acontecementos e actividades cotiás, adaptándose ás rutinas establecidas para o grupo e desenvolvendo comportamentos respectuosos cara ás demais persoas.	Respecta as secuencias temporais	
CA4.5 - Reproducir condutas, accións ou situacións a través do xogo simbólico en interacción cos seus iguais, identificando e rexeitando todo tipo de estereotipos.	Reproduce accións do xogo simbólico	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Avance e control progresivo da motricidade fina. - Ferramentas para a identificación, expresión, aceptación e control progresivo das propias emocións, sentimentos, vivencias, preferencias e intereses. - Recoñecemento das necesidades básicas do corpo. Hixiene, vestido, alimentación, descanso, actividade. - Rutinas: planificación secuenciada das accións para resolver unha tarefa; normas de comportamento social na comida, o descanso, a hixiene e os desprazamentos, etc. - A diversidade familiar. Familia, escola e outros contextos socioemocionais. Identificación e diferenciación como primeiros grupos sociais de pertenza e interacción. Outros grupos sociais de pertenza: características, funcións e servizos. - Asentamentos e actividades da contorna.

UD	Título da UD	Duración
4	APRENDEMOS XOGANDO	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
--------------------------------	-------------------------------	-----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Progresar no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	Coñece o seu corpo	TI
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	Participa en xogos dirixidos	
CA1.8 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	Manexa obxectos no xogo	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en xogos dirixidos	
CA3.5 - Respetar a secuencia temporal asociada aos acontecementos e actividades cotiás, adaptándose ás rutinas establecidas para o grupo e desenvolvendo comportamentos respectuosos cara ás demais persoas.	Respecta as secuencias temporais	
CA4.1 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Manifesta seguridade	
CA4.6 - Participar activamente en actividades relacionadas coa reflexión sobre as normas sociais que regulan a convivencia e promoven valores como o respecto á diversidade e o trato non discriminatorio cara ás persoas.	Participa en actividades con normas	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Imaxe global e segmentaria do corpo: características individuais e percepción dos cambios físicos. Autoimaxe positiva e axustada ante os demais. - Identificación e respecto das diferenzas, así como a aceptación da súa imaxe corporal e da propia identidade. - Adquisición das nocións básicas de orientación e coordinación de movementos ¿control progresivo da coordinación, ton, equilibrio e desprazamentos¿ co fin de adquirir autonomía na realización das tarefas. - Interiorización das nocións espazo-temporais nas actividades cotiás. - Identificación, verbalización e expresión de sentimentos, emocións, vivencias, preferencias e intereses propios e das demais persoas. - Aceptación construtiva de erros e correccións: manifestacións de superación e logro. - Estratexias para a resolución de conflitos e para o desenvolvemento da resiliencia. - Identificación de situacións perigosas adoptando comportamentos axeitados na prevención de accidentes e enfermidades. - Xogo simbólico. Observación, imitación e representación de persoas, personaxes e situacións. Estereotipos e prexuízos. - Celebracións, costumes e tradicións. Ferramentas para o aprecio dos sinais de identidade étnico-cultural presentes

Contidos
- na súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
5	E TI...QUEN ERES?	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Recoñecer as percepción sensoriais propioceptivas e exteroceptivas captadas a través dos sentidos verbalizando as sensacións que producen	Recoñece percepción sensoriais	TI
CA1.5 - Coordinar e controlar o seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	Controla o seu corpo	
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	Participa en xogos dirixidos	
CA1.7 - Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade	Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas	
CA2.1 - Identificar e manifestar os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender as dos demais.	Manifesta sentimentos	
CA2.6 - Ofrecer e pedir axuda en situacións cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	Pide axuda	
CA2.7 - Expresar inquietudes, gustos e preferencias mostrando satisfacción e seguridade sobre os logros conseguidos.	Expresa gustos e preferencias	
CA3.1 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino.	Manexa obxectos en situacións de xogo	
CA4.8 - Participar, desde unha actitude de respecto, en actividades relacionadas con costumes e tradicións étnicas e culturais presentes na súa contorna mostrando interese por coñecelas.	Participa en actividades	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Exploración e control do corpo, recoñecendo progresivamente as súas características e posibilidades para chegar á toma de conciencia do esquema corporal e das súas posibilidades expresivas.
- Desenvolvemento da identidade sexual e aceptación do corpo sexuado.

Contidos

- Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá.
- Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias.
- Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa.
- Hábitos e prácticas sostibles e ecosocialmente responsables relacionadas coa alimentación, coa hixiene, coa actividade física, co descanso, co autocoidado e co coidado da contorna.
- Actividade física estruturada con diferentes graos de intensidade.
- Xestión do seu comportamento en función das necesidades das outras persoas e das normas de funcionamento do grupo, dereitos, responsabilidades e comportamentos sociais, camiñando progresivamente cara á autorregulación das súas accións.
- Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimentos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación.
- Fórmulas de cortesía e interacción social positiva. Actitude de axuda e cooperación. A resposta empática á diversidade debida a distintas formas de discapacidade e ás súas implicacións na vida cotiá.
- Potenciación do xogo como elemento común a todas as culturas.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Antonio Zabala na súa obra *¿Práctica Educativa. Cómo enseñar?*, dinos que non hai un método mellor que outro en termos absolutos, senón que a bondade dos métodos depende, en último caso, dos beneficios que se conseguen coa axuda pedagóxica no momento preciso. É por iso que a metodoloxía levada a cabo é unha METODOLOXÍA ECLÉCTICA, misturando a gamificación, que consiste en aplicar técnicas e elementos de xogo na aula co fin de propiciar a aprendizaxe, motivación e o compromiso do alumnado coa experiencia educativa a través de diferentes retos e elementos do xogo; as técnicas de Aprendizaxe cooperativa de Kagan como o folio xiratorio que veremos desenvoltas nas UDS, traballando os diferentes agrupamentos; a rutina de pensamento *¿Vexo, penso e preguntome?* nas actividades de desenvolvemento; a Filosofía para nenos do Proxecto Noria de Ángela Sátiro e Irene Puig mediante os contos relacionados coa temática de cada unidade; o Proxecto de centro ,que xira en torno á Alimentación saudable e a teoría do Asombro de Catherien L`ecuyer nas actividades de iniciación.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Material funxible
Material visual: tarxetas, fotografías, radiografías, cartas
Ferramentas tecnolóxicas: EDI, internet, robótica...
Xogos de taboleiro: memoria, cooperativos, asociación, resolución de conflitos...
Instrumentos musicais
Material da comunidade educativa

Fondos de investigación da biblioteca escolar e da aula

Segundo a Gimeno Sacristán, emprego materiais adecuados ás características do alumnado, sendo o máis diversos posibles e polivalentes, aproveitando incluso nalgúns casos os materiais de refugallo (Irmáns Agazzi), a robótica para traballar por exemplo a arte, a mesa de luz para traballar palabras e as radiografías do corpo humano ou a app Tiny Tap para un concurso de preguntas. Tamén, empregaremos o ordenador da aula e internet, así como os instrumentos musicais para traballar as cancións propias de cada unidade didáctica, aproveitando tamén para traballar o ritmo; traballaremos con diferentes xogos de mesa manipulativos tal como: puzzles, "Juego operación", "el cuerpo humano", "diario de comida magnético", "la pirámide de los alimentos", "Monster High"...; tamén empregaremos diferentes contos dependendo da temática, tales como "Marcelina en la cocina", "La huerta de Simón", "Rebelión de verduras", "Abracadabra que tu cuerpo se abre", "Mira debajo.¡ Tu cuerpo", "El cuerpo humano de la cabeza a los pies"... e empregaremos diferentes materiais funxibles como pinturas de dedos, acuarelas, plastilina, ceras blandas e duras, etc.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación é un instrumento regulador, orientador e autocorrector do proceso educativo e como tal será global, continua e formativa, segundo o Capítulo IV da Orde do 25 de xuño de 2009 que regula a implantación, desenvolvemento e avaliación do 2º ciclo da EI na CAG.

Tonucci di que serve para "Leer la experiencia" e desta forma poderase detectar, analizar e valorar o desenvolvemento do alumnado e as súas aprendizaxes, permitindo mellorar e reaxustar a intervención do mestre. É por iso tamén que a comezo de curso fago unha avaliación inicial, para saber en que momento se atopa o alumnado e cales son os contidos a traballar ou a reforzar, mediante a observación directa e sistemática e, ás veces, tamén empregando as escalas e guías de observación alusivas ás diferentes unidades didácticas.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

Segundo Pitluk (2007), a avaliación non debe centrarse unicamente no neno ou a nena, senon que debe abarcar todos e cada un dos elementos do proceso, é dicir, avalíalo por triangulación: o proceso de E/A, a propia práctica docente e a avaliación do alumnado.

En canto á AVALIACIÓN DO ALUMNADO, a técnica máis axeitada é a observación directa e sistemática diaria, analizando as actuacións dos alumnos en xogos, actividades, relacións, cumprimento de normas.... aínda que tamén se empregarán entrevistas coas familias e conversas e análise das producións dos alumnos.

Como instrumentos máis empregados, neste caso destacaremos a avaliación figuro-analóxica (para a autoavaliación), e as listas de control, escalas de observación, o diario de clase, rexistros anecdóticos, rúbricas ou o Portfolio de aprendizaxe (para a heteroavaliación). Así, tamén ó final de trimestre entregarase un boletín ás familias cos progresos dos pequenos.

Os criterios de avaliación para este curso atenderán ós 6 aspectos salientados no artigo 20.6 da xa citada Orde do 25 de xuño de 2009, contando ademais cunhas rúbricas de aprendizaxe para o final de cada trimestre, entendidas por Barberá e De Martín (2009) como ferramentas de valoración empregadas para reflectir o grado de cumprimento dunha actividade. Preséntase como unha táboa de dobre entrada que permite unir e relacionar criterios de avaliación, niveis de logro e descritores. Esta avaliación implica en gran medida unha autoavaliación, que debido á

idade dos alumnos só se aplicará en certas rutinas, iniciando así unha cultura e un hábito que se irá consolidando en cursos posteriores.

Criterios de recuperación:

Non procede para a etapa de Educación Infantil

6. Medidas de atención á diversidade

César Bona di que "Cada neno é un Universo". Dentro da miña aula, ó igual que no mundo, hai gran variedade de personalidades, intelixencias, formas de aprender... É por iso que debo levar a cabo un sistema de ensinanza o máis individualizado posible. A programación terá un carácter aberto e flexible, adaptándose á totalidade dos alumnos, tal e como se establece no Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da C.A. de Galicia.

Dentro desta diversidade, hai un neno con retraso global do desenvolvemento e dous máis que acuden a UDIAF 1 día á semana cada 15 días. Ambos os 3 teñen 7 sesións á semana de Pedagogía Terapéutica e o neno con Tea tamén ten 2 sesións coa mestra de AL.

Como cada neno/a ten diferentes intereses, ritmos e capacidades, deseñamos estratexias que garantan esa atención, tales como: modificación dos tempos nas actividades adaptándoos aos ritmos de aprendizaxe, adecuación dos espazos, adaptación das metodoloxías ás necesidades de cada momento, a adecuación das actividades ás diferenzas individuais, prestar máis atención aos procesos que aos resultados ou poñer en práctica unha educación compartida (estreita coordinación entre docentes e familias), entre outras.

Os principios que temos en conta son o de aprender a aprender e aprender facendo, partir dos seus coñecementos previos, a distribución do espazo e tempo atendendo ás súas necesidades e o enfoque globalizador.

Finalmente, en todas as unidades e cando sexa preciso tamén levaremos a cabo actividades de ampliación e reforzo.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5
ET.1 - Desenvolvemento afectivo e xestión emocional	X	X	X	X	X
ET.2 - Hábitos de control corporal	X	X	X	X	
ET.3 - Pautas elementais de convivencia e relación social	X			X	X
ET.4 - Coidado da contorna e dos seres vivos			X		X
ET.5 - Educación para o consumo responsable			X	X	X
ET.6 - Educación igualitaria e libre de estereotipos		X	X	X	X

Observacións:

"Cada persoa busca a felicidade dunha maneira distinta e por diferentes medios e así fabrica distintas formas de vivir" (Aristóteles, en Abelleira e Amigo, 2009). Dende a escola debemos cultivar o optimismo, expresar gratitude, practicar a amabilidade, procurar un clima de afectividade e seguridade, fomentar o autocontrol e a resiliencia. Por iso, levaremos a cabo diferentes rutinas como a merenda saudable , o aseo ou Mindfulness despois do recreo, que nos servirán para traballar actitudes e hábitos referidos ó descanso, á hixiene e á actividade (fomentando así a Ed. para a Saúde) e a actividade de Aprendizaxe Servizo na UD 7. Cabe salientar, que a todas estas propostas debemos engadir todas as levadas a cabo tendo como centro de interese as Conmemoracións establecidos na O. do 20 de maio do 2022.. Ademais, para traballar algunhas destas conmemoracións empregamos contos, como por exemplo: "Nin un biquiño á forza", "Artur e Clementina", etc.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita a aula dunha persoa experta	Na ud titulada "Color de chocolate" imos ter a visita dun odontólogo.			
Contacontos	Imos recibir a visita dalgúns familiares que nos van a vir contar uns contos alusivos coa temática a traballar.			
Conmemoracións	Realizaremos as conmemoracións que nos marca a Orde 20 de maio do 2022 do calendario escolar, algunhas a nivel de aula e outras a nivel de centro como é o Magosto e o Samaín, o Nadal...			
Saídas	Ao longo deste curso faremos unha saída por trimestre. Na medida do posible, dado que o proxecto do centro xira sobre a alimentación saudable...van estar relacionadas con esta temática e aínda que están sin pechar, seguramente fagamos unha visita a un supermercado, unha visita a unha panadería e a última a unha granxa.			

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Elementos curriculares presentes nas actividades.
Contémplanse todos os NEAE no deseño das actividades.
Os instrumentos de avaliación son axeitados e eficaces.
Deseño das actividades axeitadas ao alumnado.
Promóvese o desenvolvemento das diferentes capacidades e habilidades.
Temporalización adecuada das actividades.
Empréganse diversos recursos didácticos.
Promóvese a participación das familias.

Individualización do proceso atendendo ás características individuais do alumnado.

Tivéronse en conta os intereses do alumnado no deseño das actividades.

Descrición:

Todos estes indicadores son os que se terán en conta para recoller información sobre o proceso de ensino-aprendizaxe e, de ser o caso, para modificalo ou melloralo.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A programación valorarase mediante a realización dunha rúbrica onde se puntuarán os indicadores citados anteriormente.

Haberá un seguimento a través da aplicación Proens dende a coordinación de ciclo en Infantil ao rematar cada trimestre.

9. Outros apartados